

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Голова Приймальної комісії
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

_____ акад. В.С. Бакіров

«_____» _____ 2019 р.

Факультет міжнародних економічних відносин
та туристичного бізнесу
Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ З «ТУРИЗМУ»

*для вступників на **2 курс** на навчання для здобуття ступеня бакалавра за
спеціальністю **242 - «Туризм»**
з на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого
спеціаліста
(заочна форма навчання)*

ЗАТВЕРДЖЕНО:
на засіданні кафедри
туристичного бізнесу та
країнознавства
протокол № 5 від 20.12. 2018 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:
методичною комісією
факультету міжнародних
економічних відносин та
туристичного бізнесу
протокол № 6 від 23.01. 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:
на засіданні Вченої ради факультету
міжнародних економічних відносин
та туристичного бізнесу
протокол № 8 від 24.01. 2019 р.

Харків – 2019

Програма комплексного вступного екзамену з «Туризму» для вступників на 2 курс спеціальність 242 - «Туризм» навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста (заочна форма навчання)

Укладачі:

1. **Парфіненко Анатолій Юрійович** – кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
2. **Євтушенко Олена Віталіївна** - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
3. **Баранова Валерія Вадимівна** - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
4. **Посохов Іван Сергійович** - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Загальні положення

Програма є основним науково-методичним документом, що регламентує зміст вступного екзамену. Вона спрямована на забезпечення комплексного підходу до оцінки теоретичної та практичної підготовки вступників, до виявлення рівня їх знань.

Мета програми – визначити обсяг і необхідний рівень теоретичних знань та практичних навичок вступника.

Вступник повинен знати:

- ✓ теоретичні та методологічні засади розвитку туризму
- ✓ технології здійснення операцій з оформлення та розрахунку зі споживачами послуг в сфері туристичного обслуговування.
- ✓ процес обслуговування клієнтів в процесі реалізації туристичного продукту.
- ✓ прийоми бронювання послуг за допомогою інформаційних технологій.

Вступник повинен вміти:

- ✓ оперувати географічною інформацією стосовно визначення ключових
- ✓ характеристик і властивостей туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів.
- ✓ визначати територіальну організацію та оцінювати ресурсний потенціал країн, регіонів щодо стану та перспектив розвитку туризму.
- ✓ визначати мотиви туристичної подорожі та споживчі характеристики конкурентоздатних туристичних послуг.

Порядок створення, організації та роботи фахової атестаційної комісії регламентується Правилами прийому до Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна в 2019 році та Положенням про приймальну комісію Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

Форма екзаменаційного завдання – тести: 20 тестових завдань.

Порядок оцінювання тестів
(вступники на навчання для здобуття ступеня бакалавр)

Кількість вірних відповідей	Оцінка за чотирирівневою шкалою оцінювання	Кількість балів
20	5 (відмінно)	200
19		195
18		190
17	4 (добре)	185
16		180
15		175
14		170
13	3 (задовільно)	165
12		160
11		155
10		150
9	2 (незадовільно)	145
8		140
7		135
6		130
5		125
4		120
3		115
2		110
1		105
0		100

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

Дисципліна 1: ІСТОРІЯ ТУРИЗМУ

Умови та передумови виникнення туризму . Зародження туризму. Розвиток туризму у стародавньому Єгипті. Туризм у Римській імперії. Розвиток туризму у Європі. Вплив промислової революції у 18-му ст. на розвиток туризму. Внесок Томаса Кука у туризм. Туризм в Росії у цей період. Початок становлення масового туризму. Розвиток туризму у 20-ті рр.. 20-го ст. на території колишнього СРСР. Реорганізація туризму в 1937-1940рр.. Туризм у після воєнні роки. Паломництво. Діяльність «Інтуристу» та «Супутника». «Руська трійка». Дослідження лікувального потенціалу Криму, Прикарпаття, Закарпаття. Створення на території України туристичних бюро, будинків відпочинку тощо. Розвиток туризму з 1991р. до тепер.

Дисципліна 2: ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ

Географічна характеристика купально-пляжного туризму. Інфраструктура купально-пляжного туризму. Географія центрів купально-пляжного туризму в Україні, Європейському туристичному регіону, світі.

Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму. Види лікувально-оздоровчого туризму. Типологія курортів. Географія основних курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму України, Європейського регіону, світу.

Географічна характеристика розважального туризму. Різновиди розважального туризму. Географія центрів розважального туризму України, Європейського регіону, світу.

Географічна характеристика круїзного туризму. Види круїзів. Круїзні судна. Географія центрів, районів розвитку та маршрутів круїзного туризму в світі.

Географічна характеристика гірськолижного туризму. Історія, види та інфраструктура гірськолижного туризму в Україні, Європейському туристичному регіону, світі.

Географічна характеристика дайв-туризму. Види дайвінгу. Інфраструктура дайвінгу. Географія центрів та регіонів розвитку дайв-туризму в Україні, Європейському туристичному регіону, світі.

Географічна характеристика гольф-туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гольф-туризму в Європейському туристичному регіону та світі.

Географічна характеристика екстремального і пригодницького туризму. Водні, наземні, гірські, повітряні та екзотичні види екстремального туризму. Види пригодницького туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екстремальних та пригодницьких видів туризму в Україні, Європейському туристичному регіону та світі.

Географічна характеристика культурно-пізнавального (екскурсійного) туризму. Види культурно-пізнавального туризму. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму.

Географічна характеристика подієвого туризму. Класифікація подієвого туризму. Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Україні, Європейському туристичному регіону і світі. Перспективи та потенціал розвитку подієвого туризму.

Видова структура ділового туризму. Класичні ділові поїздки та MICE-поїздки. Географічна характеристика конгресно-виставкового туризму. Географія центрів та країн розвитку конгресно-виставкового туризму. Характеристика інсентив туризму. Організатори MICE-заходів. Географія центрів ділового туризму в Україні та світі.

Підходи до визначення релігійного туризму. Паломництво та релігійний туризм культурно-пізнавального характеру. Види, функції та особливості паломництва. Релігійні та культові центри. Релігійні організації. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у християнстві, ісламі, буддизмі, іудаїзмі.

Дисципліна 3: Основи туризмознавства

Тип туризму (внутрішній, в'їзний). Категорії туризму (туризм у межах країни, національний туризм, міжнародний туризм). Види туризму (рекреаційний, лікувальний, пізнавальний, діловий, релігійний, етнічний, транзитний). Спосіб організації туризму (організований й неорганізований туризм). Подорожі по тривалості (короткостроковий і довгостроковий). Види туризму по використовуваним транспортним засобам (залізничний, авіаційний, теплохідний, автомобільний, автобусний, велосипедний та ін.). Туризм по інтенсивності туристських потоків. Туризм по джерелах фінансування. Окремі види туризму (екологічний, сільський, пригодницький, спортивний, самодіяльний з активними способами пересування й ін.).

Туристичні послуги та товари. Суб'єкти туристичного ринку. Механізми функціонування туристичного ринку. Тур як специфічний продукт туристичного ринку. Маркетинг туризму. Туристичний інформаційний центр.

Формування системи гостинності. Індустрія туризму та її структура. Територіальна складова індустрії туризму. Виробнича складова індустрії туризму. Регуляторна складова індустрії туризму.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Умови та передумови виникнення туризму
2. Зародження туризму.
3. Розвиток туризму у стародавньому Єгипті.
4. Туризм у Римський імперії. Розвиток туризму у Європі.
5. Вплив промислової революції у 18-му ст. на розвиток туризму.
6. Внесок Томаса Кука у туризм. Туризм в Росії у цей період.
7. Початок становлення масового туризму
8. Розвиток туризму у 20-ті рр.. 20-го ст. на території колишнього СРСР.
9. Реорганізація туризму в 1937-1940рр..
10. Туризм у після воєнні роки.
11. Паломництво.
12. Діяльність «Інтуристу» та «Супутника» .
13. Історія розвитку туризму в Україні
14. Дослідження лікувального потенціалу Криму, Прикарпаття, Закарпаття.
15. Створення на території України туристичних бюро, будинків відпочинку тощо.
16. Розвиток туризму з 1991р. до тепер.
17. Поняття туризму. Види та форми туризму.
18. Об'єкт, предмет і завдання географії туризму.
19. Географія туризму і рекреаційна географія: спільні риси та відмінності.
20. Методи, які використовуються в географії туризму.
21. Підходи до визначення туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів.
22. Підходи до класифікації туристичних ресурсів.
23. Класифікація туристичних ресурсів по П. Деферу.
24. Природні та антропогенні ресурси. Класифікація О. Бейдика.
25. Ресурси природно-заповідного фонду.
26. Туристична привабливість природно-антропогенних біотичних ресурсів.
27. Культурна спадщина як ресурс туризму.
28. Географічна оцінка археологічних туристичних ресурсів.
29. Подієві ресурси. Види подієвих ресурсів та їх географічна характеристика.
30. Сучасні види культурно-історичних ресурсів.
31. Форми та види туризму.
32. Географічна характеристика конгресно-виставкового туризму.
33. Паломництво та географія центрів паломництва.
34. Релігійний туризм культурно-пізнавального характеру.
35. Екологічний туризм та географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму. Види екологічного туризму.
36. Сільський туризм та географія регіонів та країн розвитку сільського туризму.
37. Суб'єкти туристичної діяльності.
38. Індустрія туризму та її структура.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 №324/95 - ВР.
2. Брич В. Я. Організація туризму: підручник / За заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017 – 448 с.
3. Гуменюк Г.М. Організація туристичних подорожей: Навчально-методичний посібник. — Івано-Франківськ: НАІР, 2014. — 364 с.
4. Географія туризму: навч. посібник / С. П. Кузик ; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. – Київ : Знання, 2011. – 271 с.
5. Лиман С. І., Парфіненко А. Ю., Посохов І. С. Історія туризму: навчальний посібник (для студентів спеціальності «Туризм»). Суми: ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2018. 372с.
6. Географія туризму: підручник / М. М. Покогодна, І. Л. Полчанінова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 380с.
7. Писаревський І.М., Погасій С.О., Андренко І.Б., Покогодна М.М., Сегеда І.В. Організація туризму. Підручник. За ред. Писаревського І.М. – Харків: ХНАМГ, 2012. – 541 с.
8. Устименко Л. М., Афанасьєв І.Ю. Історія туризму: Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2015. – 320 с.

Завідуючий кафедрою
туристичного бізнесу та
країнознавства

к.і.н. доц. А.Ю. Парфіненко

Затверджено на засіданні приймальної комісії
ХНУ ім. В.Н. Каразіна
протокол №____ від _____ 2019р.